

Milyen a hallássérült személyek számára akadálymentes lakás- és lakókörnyezet?

A SINOSZ állásfoglalása

A fogyatékossgal élő személyek lakás-akadálymentesítési támogatáshoz való hozzáféréseinek lehetőségét ki kell terjeszteni a szükségletalapú jogosultságra, azaz – a fogyatékossg jellegéből, súlyosságából eredő, konkrétan meghatározható lakáshasználati hátrányok vizsgálata alapján – a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényben nevesített fogyatékossgai csoportokhoz tartozó, így a siket és nagyothalló személyekre is. Ezt a törekvést támogatják az Országos Fogyatékossgügyi Program 2015-2018-as évekre vonatkozó Intézkedési Tervében megfogalmazott célok és feladatok, melyek alapján a fogyatékossgal élő személyek lakhatásának, lakókörnyezetének hozzáférhetővé tételét szükséges biztosítani.

Miért fontos a hallássérült személyek lakás- és lakókörnyezetének akadálymentessége?

A manapság már általánosan elterjedt, lakáshoz/házhoz tartozó jelzőeszközök – mint például a bejárati csengő, társasházak esetében a kapucsenngő és kaputelefon, az ébresztőóra, a szén-monoxid-mérő, a füstérzékelő, a vész-/tűzjelző és a vagyonvédelmi célú riasztóberendezések – jelzései a hallás érzékszervére hatnak.

Hallássérült, így siket személy esetében ezek a hangjelzések egyáltalán nem, nagyothalló személy esetében hallókészülék viselése mellett is csak bizonyos körülmények megléte esetén – annak jellegétől függően a jeladó eszköz közvetlen közelében, ill. azzal egy helyiségben tartózkodva – érzékelhetők. Az életvédelmi célú jeladó eszközök jelzése érzékelésének elmaradása, illetve a jelzésre való reagálás lehetőségének hiánya beláthatatlan következményekkel járhat a nem akadálymentesített lakásban életvitelszerűen élő hallássérült személy biztonságára, ill. életére nézvést.

Mi a követendő cél?

Hallássérült személy esetében az önálló életvitelt támogató lakás-akadálymentesítésnek azt a célt kell szolgálnia, hogy számára érzékelhetővé váljanak a fent említett hangjelzések. Elengedhetetlen például, hogy a tudomására jusson, hogy egy másik személy be akar jutni a lakásába, illetve a lakásán belüli, információ-értékkel bíró hangjelzések is érzékelhetőek legyenek számára a látás és tapintás érzékszervein alapuló érzékeléshez szükséges ingerek kiváltására képes eszközök alkalmazásával, illetve beépítésével, a mellékletben felsoroltak szerint.

Melléklet

Jelen állásfoglalás olyan eszközfelsorolást tartalmaz, amelyek – optimális esetben egyidejű – megléte a lakás és a lakókörnyezet akadálymentesítését szolgálják a siket, illetve a nagyothalló személyek számára, elősegítve az önálló életvitelük biztosítását:

- Ébresztőóra, amely tetszés szerint fénnel, vagy rezgéssel jelzi a beállított időpontot
- Ébresztő karóra, amely rezgéssel jelzi a beállított időpontot
- Jelzőrendszer, amely alkalmas az ajtócsengő, kapucsengő, vezetékestelefon-csörgés, ill. a vész-/tűzjelző jelzéseinek fénnel, vagy villanófénnel, vagy rezgéssel való továbbítására. Alkalmas kell hogy legyen a lakásban tartózkodó gyermek sírásának érzékelésére is. A jelzőrendszernek képesnek kell lennie arra, hogy a lakás minden helyiségében érzékelhető módon jelezzen.
- Kerítéskapuk, lakások és társasházi épületbejáratok nyitására videó-kaputelefon
- Telefoncsengő-erősítő
- Televíziózáshoz indukciós párna, vagy falszegélybe épített indukciós hurok, vagy FM rendszer, vagy vezeték nélküli rádió- és televízió erősítő
- Ún. vibrációs fejjel ellátott vezetékes telefonkészülék, vagy telefonkészülék-erősítő és általános hangerősítő
- Rejtett hangátviteli eszköz mobiltelefonhoz
- Egyedülálló, idős hallássérült személyek részére pánikgomb
- Társasházi liftbe a segélykérést szolgáló infokommunikációs akadálymentesítési megoldások beépítése szükséges.